

Felső-tó jelenlegi állapot bemutatása:

A tó vízének leeresztése és a tó vízszintjének szabályozása, jelenleg a völgyzáró gáton áthaladó nagy átmérőjű betoncsövön keresztül történik. A betoncsőbe a víznyelő műtárgyakon levő bukóablakokon keresztül jut be a víz, valamint a cső tó felőli, nyitott, ráccsal védett végén.

A tóból vizet leengedni a második műtárgyban elhelyezett (csővezetékbe beépített) tolózár megnyitásával lehet. E tolózár szabályozásával lehet változtatni a leeresztendő víz hozamát. Hirtelen vízszintemelkedés (heves zápor, jelentős csapadék) esetén a víz a bukóablakokon keresztül jut a csőbe és azon keresztül távozik a tóból. Ha a bukóablakok vízemésztő képessége kevés és a vízszint tovább emelkedik, akkor lép üzembe az árapasztó.

A jelenlegi rendszer hibája:

- Nyitott tolózár esetén a vízáramlás összegyűjti a szemetet a cső tó felőli, ráccsal védett végén és **eltömődik a rács**.
- A **rács tisztítása kb. 2m-es víz alatt nehézkes** és a víz alatti **szemét folyamatosan ott fog összegyűlni**, eltömve a befolyást.
- A rácson átjutó darabos **szennyeződések bekerülhetnek a tolózárba**, megakadályozva a teljes elzárást. Szélsőséges esetben csak a tolózár kibontásával, kitisztításával lehet megszüntetni a folyamatos szivárgást, elfolyást.
- A **tolózár folyamatos karbantartást, ápolást igényel**, nem rozsdásodhat be, nem szorulhat meg! Ez jelen állapotában már nem biztosított, így a vízszint jelenleg már nem szabályozható.

A fenti problémák kiküszöbölésére mindenképpen célszerű a jelenlegi zsilipet átalakítani **Barátságzilippé**.

A barát zsilipnél a vasbeton műtárgy kettős hornyába behelyezett pallósor biztosítja az elzárást. A két pallósor közé jó vízzáró képességű agyagot kell betömni, s ez tökéletes vízzárást biztosít. Vízszint emelkedéskor a pallók felett bukik át a víz. Ha folyamatos a vízszintemelkedés, itt is üzembe lép az árapasztó. A pallók berakásával, illetve kivételével lehet a tó kívánt víz szintjét beállítani. A pallók felett uszadékfogó rács, mögötte pedig halrács helyezhető el. Barátságzilip építése esetén a jelenlegi műtárgy egy része elbontandó.

A barátságzilip előnye:

- **Az uszadékfogó rács könnyen tisztítható**, hiszen a víz felett van, s egy gereblyével a kezelő járdáról elérhető (ugyanazon elv szerint, mint a Malom-tónál!)
- A **rácsok lopás ellen viszonylag könnyen biztosíthatók**, a víz alatti pallók értéket nem képeznek és nehezen elérhetők.
- **A tó leeresztése szakaszosan**, a pallók egyenkénti eltávolításával történik.
- **Minden esetben leereszthető a tó**, hiszen végszükségben a fa palló fűrészszel kivágható, tehát szinte kizárható a hibalehetőség.
- A jól megépített **műtárgy, karbantartást nem igényel**, mozgó-kopó, rozsdásodó alkatrészt nem tartalmaz, maradandó, komoly meghibásodás nem következhet be.
- Az egyszer **jól megépített műtárgy** felújítása a pallók kicserélésében merül ki.
- Évszázadok óta alkalmazott, bevált, olcsó rendszer.

Amennyiben ennek kialakítását a testület nem támogatja, úgy a mostani fenékürítő műtárgyat kell felújítani, amely az első leeresztő műtárgy berácsozását jelentené. A hulladék akkor ezen a részen torlódna fel. Ez azonban csak egy átmeneti megoldás, hiszen a zsilipben található tolózárak jelen állapotban használhatatlanok, a tó leeresztése és feltöltése nehézkessé válhat, és ezáltal újabb költséget generálhat, ami előre nem tervezhető.